

Herr talman!

Vi lever i ofredens tid.

I Mellanöstern rasar ett krig med stort mänskligt lidande som följd. EU står enat i mycket: Vi fördömer Hamas avskyvärda terroristattacker den 7 oktober, där minst 1200 personer dödades och över 220 kidnappades. Inte sedan Förintelsen har lika många judar mördats på en och samma dag.

Sverige och EU står bakom Israel och deras självklara rätt att försvara sig i enlighet med folkrätten. Samtidigt understryker EU att humanitärt tillträde i Gaza – med förnödenheter som vatten, mat och mediciner – är absolut nödvändigt. Och Sveriges humanitära bistånd kommer Gazas civilbefolkning till del. Civila liv måste skyddas så långt det är möjligt.

Både i Sverige och Europa kan man tycka olika om konflikterna i Mellanöstern. Det hör till vår demokrati. Men det är fullständigt oacceptabelt när aktioner och demonstrationer mot kriget där, övergår i hat och hot mot judar här. Sveriges regering står entydigt bakom vår judiska minoritet.

Det Europa som en gång svor att judar aldrig mer ska behöva frukta för sin säkerhet, är återigen en otrygg plats för judiska familjer. Det är en skam.

Eller för att citera president Emmanuel Macron: Vi ska föra tillbaka antisemitismen dit den hör hemma: inför rätta och bakom galler. Ingen tolerans för de intoleranta.

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina är vår tids europeiska tragedi. Ändå finns det röster som ifrågasätter att friheten är värd att försvara. Som om eftergiftspolitik mot diktaturen skulle ligga i demokratins intresse. Förlorar Ukraina, så förlorar Europa, och då förlorar Sverige.

Kriget i Ukraina visar EU:s säkerhetspolitiska betydelse. EU:s militära insats har redan tränat 30 000 ukrainska soldater. Under det svenska ordförandeskapet enades vi om att förse Ukraina med en miljon artillerigranater.

Ett EU-medlemskap är Ukrainas mål. Den svenska regeringen delar det målet och drev den frågan under vårt ordförandeskap.

EU-kommissionen rekommenderade också i torsdags Europeiska rådet att inleda medlemskapsförhandlingar med Ukraina. Och jag kan idag ge beskedet att den svenska regeringen stödjer beslutet att inleda de förhandlingarna efter årsskiftet.

Att hjälpa Ukraina att överleva som fritt land och att göra Ukraina till en fullvärdig medlem i EU, kommer vara två av vår generations mest formativa europeiska uppgifter.

Herr talman,

Det är inte längre en fråga om, utan när och hur EU ska växa. Att sprida stabilitet, demokrati och respekt för rättsstatens principer ligger i vårt gemensamma intresse.

Men EU-medlemskap delas inte ut lättvindigt, utan bygger på meriter och framsteg i det egna reformarbetet. EU har krav och villkor som ska uppfyllas. Här finns inga genvägar. Och rättsstatens principer ska försvaras och gälla för såväl nya som gamla medlemmar.

Samtidigt måste EU vara redo att ta emot nya medlemmar, när de är redo. Och EU behöver reformeras för att fungera effektivt även med fler medlemsstater. Det gäller inte minst jordbruks- och sammanhållningspolitiken. Även EU:s budget och formerna för beslutsfattande kommer att behöva ses över.

Sjuttio procent av de kriminella nätverken i EU är verksamma i minst tre länder. Regeringen genomför nu en historisk offensiv mot de svenska kriminella gängen. Vi stärker rättsväsendet och ger polisen nödvändiga verktyg och befogenheter. Vi river sekretessen så att myndigheter kan bekämpa den organiserade ekonomiska brottslighet som göder gängen.

Samma offensiv behövs inom EU. När EU:s stats- och regeringschefer nästa sommar beslutar om de politiska prioriteringarna för de närmsta åren, måste kampen mot den gränsöverskridande brottsligheten vara en prioriterad fråga.

Regeringen arbetar intensivt med förslag på hur det EU-samarbetet kan vässas. Mer kan göras för att ge myndigheter bättre tillgång till information som kommuniceras krypterat. Mer kan också göras för att strypa pengaflöden och för att samordna brottsutredningar mot gränsöverskridande kriminalitet.

Europol måste stärkas för att kunna slå hårdare mot den organiserade brottsligheten och mer samarbete behövs för att stoppa införsel av narkotika via Europas hamnar.

Herr talman,

EU måste ta kontroll över Europas yttre gräns. Det är viktigt för EU, men också helt nödvändigt för Sverige.

Regeringen och Sverigedemokraterna genomför nu ett paradigmskifte inom migrationspolitiken. Det har redan fått effekt. Migrationen ökar stort till många EU-länder, men i Sverige har antalet asylsökande minskat med 25 procent jämfört med förra året.

Drygt 200 000 migranter har tagit sig över Medelhavet bara i år. Det är 52 procent fler än motsvarande period förra året. Dessa människor utnyttjas grovt och denna människosmuggling är en betydande inkomstkälla för den organiserade brottsligheten.

Under det svenska ordförandeskapet togs ett stort steg närmare en ny, ansvarsfull och restriktiv asyl- och migrationspolitik. Det var en betydande framgång. Målet är att stärka EU:s yttre gräns och att införa ett snabbspår i mottagandet för att skilja ekonomiska migranter från flyktingar. Det kommer att minska trycket på EU och på Sverige.

Men återvändandet måste öka. Vi behöver mer samarbete och informationsutbyte mellan alla berörda myndigheter inom EU för att verkställa utvisningsbeslut. Dessutom behövs fler återvändandeaftal med ursprungsländer.

Det behövs ett kraftigt utökat samarbetet med ursprungs- och transitländer. Bara så kan vi förebygga migrationens grundorsaker och förhindra att många söker sig till Europa längs livsfarliga vägar över land och till havs.

Herr talman,

Den gröna omställningen är ett svenskt kärntresse. Svenska företag och industrier ligger i framkant inom tekniker som världen efterfrågar - som fossilfritt stål, batterier, elektrifierade fordon och skogsbaserade innovationer.

Sverige har redan kommit långt på vägen mot fossilfrihet, genom att fasa ut oljepannor och kolkraft. Tillsammans med Portugal har Sverige lägst utsläpp per capita i hela EU. Men mer behövs. Klimatförändringar och miljöförstöring är ett gränsöverskridande problem som kräver gränsöverskridande lösningar.

Svensk klimatpolitik ska bygga på europeisk grund. Under det svenska ordförandeskapet antog EU ett av världens mest ambitiösa klimatpaket - Fit for 55. EU gör nu gemensam sak mot gemensamma mål och alla medlemsländer är med och tar ansvar. När 450 miljoner européer ställer om gör det global skillnad.

Det hållbara svenska skogsbruket är viktigt inte bara för Sveriges, utan för hela Europas omställning. Regeringen arbetar tillsammans med Finland för att skapa större förståelse för skogens betydelse. Skog är inte bara en kolsänka och en förutsättning för biologisk mångfald. Skogen är också avgörande för att ersätta fossila material och minska våra utsläpp.

Även kärnkraften spelar en avgörande roll för fossilfri elproduktion i EU. Regeringen arbetar hårt för att både konventionell kärnkraft och små modulära reaktorer ska kunna användas på samma villkor i EU som förnybar energi. Vi samarbetar tätt med andra EU-länder i det som kallas kärnkraftsalliansen.

* * *

Herr talman!

Sverige och Europa behöver högre tillväxt och den inre marknaden är central för att stärka vår ekonomi. EU är själva kärnan i den svenska industrins internationalisering.

Men EU:s andel av världsekonomin krymper och konkurrenskraften har försämrats. Ny teknik kommer allt oftare från USA:s västkust och Kinas östkust.

Europa ska vara en kontinent som är med och utvecklar ny teknologi, inte en som mest importerar den. Det gäller även komplexa frågor som artificiell intelligens, där EU kan gå i täten för en konstruktiv reglering som främjar innovation, samtidigt som vi till exempel hanterar dem etiska riskerna.

EU:s samlade investeringar i forskning och utveckling som andel av BNP är betydligt mindre än i USA och Kina, men också mindre än i Japan och Sydkorea. Det är hög tid att fler medlemsstater når EU:s mål om att investera minst 3 procent av BNP på forskning och utveckling.

Vid EU-toppmötet i juni sjösattes en ny tillväxtagenda, efter omfattande svenskt fofarbete.

Men tillväxt och innovationer springer inte ur en statsstyrd ekonomi, utan ur en kunskapsbaserad marknadsekonomi med konkurrenskraftiga företag. Då behövs mindre regelkrångel, lägre energipriser, snabbare tillståndprocesser och bättre tillgång till kapital och kompetens.

Europeiska företag ska ha regler och villkor som klarar den konkurrensen. På svenskt initiativ har beslut fattats om att minska företagens administrativa rapporteringsbördan med 25 procent.

Enklare och färre regler kommer att bli ett svenskt huvudtema när inriktningen för Europas konkurrenskraft ska beslutas. EU-lagstiftningen måste ta större hänsyn till företagens förutsättningar.

Det är fri konkurrens på den inre marknaden och frihandel med länder utanför EU som har byggt Europas ekonomi stark. Men frihandelsavtal är viktiga också av geopolitiska skäl.

Om inte EU är närvarande i världens tillväxtregioner, så kommer andra vara det. EU:s styrka har länge varit dess öppenhet mot världen. Men den öppenheten måste vara förenlig med våra intressen, värderingar och säkerhetshänsyn.

Herr talman,

I min första regeringsförklaring sade jag att Sverige ska vara en aktiv, engagerad och pådrivande medlem i EU – före, under och nu efter ordförandeskapet. EU-frågor är inte en lyx som en regering kan ägna sig åt när kalendern så tillåter.

EU-politik är svensk inrikespolitik. Många svenska nationella intressen kan bara värnas genom EU.

Men Sverige är ofta sämre än andra på att identifiera och formulera våra nationella intressen. Ibland har vi saknat viljan att tydligt ta ställning. Ibland har vi inte sökt likasinnade. Ibland har vi bara kommit in i frågor alldeles för sent.

Det ändrar vi på nu. Regeringen kommer att inrätta nya former för samråd och samarbete med näringslivet, arbetsmarknadens parter och andra viktiga aktörer som representerar strategiska svenska intressen. Det är bra både för Sverige och för EU.

* * *

Herr talman!

Jag har redogjort för regeringens syn på de problem och möjligheter som EU har framför sig i denna turbulenta tid. EU är vårt främsta internationella samarbete och en viktig plattform för ett litet internationaliserat land som vårt.

Låt oss nu använda den plattformen. För att bekämpa brotten och minska invandringen genom att säkra Europas yttre gränser. För att klara klimatomställningen. För att värna våra svenska exportföretag.

Men också för att skydda de grundläggande värderingar om frihet, fred, demokrati och rättsstat som vi tror på. Sveriges historia är intimt sammanflätad med Europas – men det är också Sveriges framtid.